టైపిస్టు రాణి

శ్రీమతి జి. సత్యవతి

—(౦)—

[పద్మారాణి తల్లి చనిపోవడం, తండ్రి రిటైరవడంతో స్కూలు ఫైనలు చదువు పూర్తయి ఆగింది. తన్ను వివాహమాడుతాడను కొనిన మామయ్య వివాహమాడక పోవడంతోటి, ఆర్థిక దుస్థితితోటి రాణి నిరాశ, నిస్పృహలకు ఆహుతి అయింది. తండ్రి పూర్వకాలపు మనిషి. పరువు ప్రతిష్టల నుద్దేశించి కుమార్తె ఉద్యోగంచేసి సంపాదించడం యిష్టంలేదు. కాని క్రుంగి, కృశించి పోతున్న కుమార్తెను చూచి అతని కడుపు చెరువయి ఆమెలో సంతోషమును, ఉత్సాహమును పూరించడానికని రాణి ఉద్యోగం చెయ్యడానికి సమ్మతించాడు. రాణి తను షార్టుహాండ్, టైపురైటింగ్ నేర్చుకోని ఉద్యోగం చేయడమునకు సహాయము చేయవలసినదిగా స్నేహితురాలు ఎలీనాను కోరి సరి అనిపించుకొంది — యిక చదువండి]

(గతసంచిక తరువాయి)

తన తెలివితక్కువతనం అంత త్వరలో సవరణ అయినందుకు రాణిముఖం పాదరసం బల్బులా మెరిసింది - "అవును ఎలీనా! నా తెలివి అలా ఏడిసింది. అసలు ఆరవయ్యో డెబ్బయ్యో ముందే ఎవరైనా ఇచ్చుకుంటారా...ఇలానే వుంటుంది, ప్రపంచంలో మనం ఏ పనీ చేయలేమనుకుంటూ, చేయటానికుపక్రమిస్తే, జరిగేవికూడా జరగవు.

నీ సహాయం ఎన్నటికీ మరువను ఎలీనా. నా జీవితానికి మెరుగు పెట్టినదానవయ్యావు. భగవంతుని దయవల్ల చిన్న ఎపాయింట్‌మెంట్ కూడా వచ్చిందా వెంటనే నీ సొమ్ము......"

"నువ్వు టైపుకంటే, ట్రెయినింగయితే తేలిగ్గా ప్యాసవ్తావు." అన్నాది ఎలీనా సీరియస్‌గా.

"ట్రెయినింగా? — ఏం — ఎలాగ." అన్నాది రాణి కంగారు పడుతూ "అబ్బే! — నీ వా[illegible]టిని బట్టి చూస్తే అలా అనిపిస్తుంది" అన్నది నవ్వుతూ

"అది కాదే......"

"వూరుకో అదికాదు, ఇదికాదు నామీదవున్న అనుమానం పోగొట్టి నిన్ను సంతృప్తి పెట్టగలిగినందుకే నాకు పరమానందంగా వున్నాది."

"ఎలీనా! డార్లింగ్ !" అని ఎలీనా భర్త పిలిచేడు లోపల్నుంచి

రాణీ "ఆయనిక్కడికివస్తారా!" అంటూ కంగారు పడుతూండగానే ఎలీనా భర్త కోటు బటన్స్ విప్పుతూ వాళ్ళదగ్గరకు వచ్చేసేడు

రాణీ సిగ్గుతో తలవంచుకున్నాది. భయంతో పాదాలు తిమ్మిరెక్కినయ్ - అది చూశానన్నట్టు

ఎలీనా ఇంట్రొడ్యూసింగ్ ప్రారంభిం... రాణీకివణుకు...

ఇంట్రొడ్యూసింగ్ అయింతరువాత.

"ఎలీనా ఈ సారి పిక్చర్ ఖర్చు నీవేభరించాలి - నాదగ్గర ..." అంటుండగానే, ఎలీనా ఒకసారి మూతి తిప్పుకుని.

"అలాగా ! — పాపం. ఈ సారికట, ఈ సారికి టూటైమ్స్‌నుంచి వరుసగా నేనేగా పెట్టుకుంటున్నాది సిగ్గన్నాలేదు ఈసారికనడానికి! " ట్వంటీయత్ సెంచరీ క్రిస్టియన్ వైఫ్ మందలించింది భర్తని.

"సిగ్గనేది ఆడాళ్ళ సొత్తుగా! - పైగా ఆభరణం కూడాను. ఇక మగాళ్ళకి దాన్ని గురించి మాట్లాడేందుకైనా అర్హతవున్నాదా!...... గాడ్ ఈజ్ గ్రేట్, వస్తానండీ రాణీగారు." అంటూ లోపలకు వెళ్ళిపోయేడు. ఫిఫ్టీఫోర్ మోడల్ హజ్ బెన్డ్.

వాళ్ళ దాంపత్య జీవితానికి రాణిమనసు ఆశ్చర్యానందాలతో నిండిపోయింది. "ఎలీనా భర్తది ఎంత సరదాఅయినతత్వం" అనుకుంటున్నాది.

భర్త తనని గేలిచేసి వెళ్ళిపోయినందుకు ఎలీనా చెక్కిళ్ళు మందార మొగ్గలయినాయి. ఎందుకొవాలో!...అంత ఆడళ్ళాకే సిగ్గుండాలిగాబోలు - తమకైతే వుండక్కర్లేదట.........

"వూరుకోవోయ్ నీకసలు తెలీదు ... అసలు సిగ్గంటే ఏంవిటి ! — రక్తంలో ప్రవహించే ఎర్రకణాలు, తెల్లకణాలులాంటి అతిచురుకైన పదార్థం. దానికివుండే శక్తి మంచీ, చెడూ విచక్షణాశక్తి. అటువంటిది రక్తంవున్న ప్రతీవాళ్ళకీ వుండవలసిందే, ఆడా మగాతేడాలెందుకు మధ్య!" అన్నాది ఎలినా సైన్సు భాషలో.

"అదొకరకంగ్గాఅనుకో ......"

"ఏరకమో - ఆ రకంగురించే నేను మాట్లాడింది." అన్నాది ఎలీనా,

భర్త రెండు పిలుపుల్నీ రాణీ చెప్పినా నిర్లక్ష్యం దానితో చేసింది. మూడవపిలుపుతో ఎలీనా భర్తే అక్కడికి వచ్చాడు.

"కోపం వచ్చిందా ! ... ... వాటేపిటీయుస్ తింగ్, కోపం మగాళ్ళసొత్తు, డియర్ !" అన్నాడు రాణీ వంకకొంటెగా నవ్వుతూ.

రాణీకి ఆతని తత్వంకి వుబ్బెత్తుగా వస్తుంది నవ్వు. కాని ఎలీనా ముఖంమీదినుంచి రవంతైనా సీరియస్‌నెస్ తగ్గలేదు.

వాళ్ళనాపరిస్థిలో వదిలి, రాణీ వీడ్కోలు చెప్పి బయల్దేరింది.

రాణీకి దారి పొడుగునా ఎలీనా భర్త మాటలే చెవులో వినిపిస్తున్నాయ్..."మగాళ్ళు ఎంత తీపిగాను, చమత్కారంగాను మాట్లాడుతారు. ఎంతసరదాగా వుంటారు. అలాంటి వాడు భర్తయితేనే జీవితంలో పెళ్ళి జేసుకున్నందుకు ఫలితందక్కుతుంది. లేకపోతే పెళ్ళే అనవసరం. భార్యఅంటే బానిసపిల్లా! ఏమో — ఎలీనా దయవల్ల తనకీ బానిసబ్రతుకు అవసరంవుండదు. తిండికి గుడ్డకి తేను భర్తమీద ఆధారపడనవుసరంలేదు. భర్త ప్రేమ, భర్త అనురాగం తనకి కావలసినవి కాని, భర్త దయాదాక్షిణ్యాలుకావు ... అవిలభ్యంకానప్పుడు, జీవితాంతం బ్రహ్మచారిణిగానే వుండి ఆత్మ గౌరవాన్నైనా కాపాడుకోవచ్చు."

ఇంట్లో కాలుపెట్టింది, తండ్రి నాకిట్లో పరుండి విధ్యుత్తంతులమీద వాయుదేవుని వీణానాదం వింటున్నాడు. అడుగుల చప్పుడుకి రాణీ వచ్చిందేమోనన్న అనుమానం గల్గిందికాని తల త్రిప్పి చూడలేకపోతున్నాడు. ఆరోజు ప్రొద్దుట్నుంచీ అలానే జడుస్తున్నాడు నూటిగా కూతురి మోహంలోకి చూచేందుకు...... "పాపం బిడ్డ; కన్నాడన్నమాటేగాని ఏవిధంగాను కూతుర్ని సౌఖ్య పెట్టలేకపోయేడు. ఈడొచ్చేసరికి తగిన భర్తనుకూడా తీసుకురాలేకపోతున్నాడు. దానికే తల్లివుంటే తనని బలవంతంపెట్టి ఏదో సంబంధంచూసి చేసేసేదేనా ...

"ఏమైనా నాసరే వున్న కొంప అమ్మేసి పిల్లకి పెళ్ళి చేసేయ్యాలి!........

అలా చేసేస్తే తనకి రోజులు గడవడం ఎలాగు?

"అల్లుడి దగ్గిరా కూతురిదగ్గరా పడివుంటమా!... హుఁ!" ముందుకు వచ్చిన కూతుర్ని చూడగానే ఆయన ఆలోచనలు మాయమై పోయాయి "ఏమిటమ్మా! - ఏమిటీ విశేషాలు?" అనడిగేడు.

"ఎలీనాదగ్గరకు వెళ్ళేనాన్నా! అది ఏర్పాటు చేస్తానన్నాది......మళ్ళీ వచ్చి చెబుతాను, బట్టలు మార్చుకువచ్చి," అని లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

"ఏమి ఏర్పాటో, ఏమిటో నలుగురిలోనగుబాట్లు వచ్చేట్లు చేయదుగదా!" అని ఆందోళనపడ్డా, పరిస్థితులకు లొంగి, "సరే! సర్వేశ్వరునిమించి చేయగలిగిందేమున్నది" అని సరి పెట్టుకున్నాడు.

2

ఆ నెలలోనే రాణి పరీక్షకి వెళ్ళవలసివున్నాది. స్పీడు తృప్తికరంగానే వున్నది అన్నాడు ట్యూటరు.

రేపు పరీక్షఅనగా ట్యూటర్ దగ్గర పరీక్ష కిటుకులన్నీ తెలుసుకున్నాది.

ఎగ్జామినేషన్ హాలు, టైప్ రైటర్ ముందు కూర్చున్నాది... పేపర్ పుచ్చుకున్నాది. వ్రేళ్ళు రేసులో గుర్రాల్లాగు ఆడుతున్నయ్. రాణికి వళ్ళంతా ఆనందంతో గగుర్పొడుస్తున్నాది. తెల్లని మల్లె పూలాంటి కాయితంమీద అందంగా అక్షరాలు పుయ్యాలలూగుతున్నయ్. తలలో భావిజీవితపు తియ్యని వూహాలు తెరలు తెరలుగా వస్తున్నయ్...

......ఇంకొక్క నెలలో తనో టైపిస్టు, నెలకి ఎనభై రూపాయల ఎపాయింటుమెంటు...తనపుడేం చెయ్యాలి దాన్నంతటినీ? - వెంటనే ఓ ఎలక్ట్రిక్ ఫైడ్, డీసెంట్ అయిన ఇంట్లోకి మారిపోతుంది. నెల నెలా చేతికి కావలసినన్ని - కావలసినవస్తువులు.. కొనుక్కుంటుంది.

సెవెన్ టెన్స్ ఎయిటీ మైల్స్ స్పీడ్ లో అంతమవుతున్నాది. పేపరు పూర్తిచేసేటప్పటికి ఇంకా చాలా టైమ్ మిగిలిపోయింది హాలంతా ఒక్కసారికలియజూచింది. అందరూ. ఆతృతగా తమ పనుల్లో సంతృప్తికోసం ప్రాకులాడుతున్నారు........ ఒకమ్మాయి, దీక్షగా టైప్ చేస్తుంది. ఆవిడని చూస్తుంటే రాణికి ఎలీనా జ్ఞప్తికివచ్చింది, - ఆకుపచ్చని జార్జెట్ చీర, వెల్వెట్ బ్లౌజు, చేతికి వాచి, నవనవలాడుతున్న మొహం.....

ఇంతలో బయటగుమ్మందగ్గర ఎలీనా ప్రత్యక్షమయింది.

"బాగా చేసేసి బయటకురా" అని సౌజ్ఞ చేస్తుంది.

"ఇంకా చేయడమేమిటి?" రాణి మనస్సు గర్వపడ్డాది.

ఒక్కసారి తిరిగి చదివి పేపరు ఇచ్చేద్దామనుకుంటూ, తిరిగి చదువనారంభించింది.. ...ఫస్టుపేజి ఫెయిర్ గావున్నది, రెండవపేజీకూడా ఇంచుమించు అలానేవుంది.....మూడవపేజీ.........ఏడవపేజీ సగంలో ఒకటి రెండు మిస్టేక్స్ కన్పించేయి.. ... ఎనిమిదిలో చాలా మిస్టేక్స్ వున్నాయ్. తరువాత పేజీలో కొన్నిమాటలే ఎగిరిపోయాయి...రాణీవళ్ళు ముద్దయిపోయింది. రీటైపు చేద్దామనుకున్నాదిగాని, ఆ పని వ్యర్థమనిపించింది, ఏమీతోచటంలేదు. తలలో రైళ్ళు పరుగిడుతున్నాయ్. గుండెలమీద కొండలు నిలిచేయ్. వ్రేళ్ళక్రింద స్టెప్స్ బండరాళ్ళు అనిపించినయ్... ...గాలి,... ...వాన...తుఫాను...

తుఫాను వెలసిపోయింది. కాయితాలుమడిచి ఎగ్జామినర్ కి ఇచ్చి బయటకు వచ్చేసింది.

"ఏం రాణీ,! ఏం.. అలావున్నావేం" ఎలీనా ఆదుర్దాగా అడిగింది.

"ఏమీ ఆశలేదు ఎలీనా...అంతావృథా."

ఎలీనా నివ్వెరపోయి "ఏఁవిటి రాణీ నువ్వంటున్నాది?" అనడిగింది.

"పేపరు పాడుచేసేను.........పచ్చి బూతులు రైప్ చేశాను."

ఇద్దరూ కాంపౌన్డ్ దాటి బయటకు వచ్చేరు మౌనంగా.

"పోనీలే, ఇంకోసారి వెళ్దువుగాని పరీక్షకి, అలా డిస్కరేజ్డ్ అయిపోకు - అయినా అదంతా నీ భయమే గాని, చూడు నువ్వు తప్పకుండా ప్యాసవ్వకపోతే......" ఆ మాటలన్నీ ఒకదాని వెంట ఒకటి హృదయంలోనుంచి వచ్చినవే!

రాణీని, ఎలీనా తనింటికి తీసుకు వెళ్ళింది. కాఫీ పుచ్చుకున్న తరువాత, ఎలీనా ఇంకా పదేపదే ధైర్యం చెప్పిందేగాని రాణి ముఖంలో చీకటి తెరలు పూర్తిగా పోలేదు.

ఇంటికి వెళ్ళగానే తండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళలేకపోయింది. నేరుగా వెళ్ళి తన మంచంమీద పడి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది — "హుఁ!_ తనకింకా ఆ జిడ్డుతో నానిన తలగడల్లోనే ముఖం దాచుకోవలసిన రోజులు పోవు కాబోలు!

తండ్రి చెబితే ఏఁవిటో తెలివితక్కువ మాటలనుకున్నాది-రాతలో లేనిదానికి ప్రయత్నించినా మిగిలేది కీడేనేమోతల్లీ"_రాణీ చెవుల్లో తండ్రి మాటలు గింగుర్లాడుతున్నయ్.

తండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళి బావురుమన్నాది.

"లే తల్లీ నువ్వు తప్పకుండా ప్యాసవుతావు -" అన్నాడు.

"పోతే పోనీ అమ్మా ఇంకో సారి ప్యాసవుదువుగాని" అన్నా రాణీకి దుఃఖం ఆగలేదు.

ఆ రోజున రిజల్ట్స్ పబ్లిష్ అవుతవి.

తెల్లవారుతుండగనే ఆవిషయం జ్ఞప్తికి వచ్చింది రాణికి. వంటపని చూచుకుని ముందుగానే ఎలీనా ఇంటికి వెళ్ళి కూర్చున్నాది. ఎలీనాకి రాణీ ప్యాసవుతుందనే ఆశకూడా బలంగానేవున్నాది. పేపరు వచ్చింది, ముగ్గురూ ఆతృతగా వెతికారు. రాణీ నెంబరులేదు. రాణీకి కళ్ళలోనీళ్ళు తిరిగేయి. అంత వెంటనే కళ్ళు అగ్నిగుండాల్లాగున మారేయి. నిజంగా, విధి, ఖర్మ అనేవి ఆకారాలైవుంటే మాడి మసైపోయేవే.

"ఏమైనాసరే ఇంకోసారి పరీక్షకి వెళ్ళి నెగ్గి విధికి బుద్ధి తెప్పిస్తాను!" అనుకున్నాది.

రాణీకి వీడ్కోలు చెప్పి బయటకు వచ్చేస్తుంటే, ఆ దంపతులిద్దరూ విగ్రహాల్లాగు నిలబడిచూస్తుండిపోయేరు ఓదార్చేందుకు ధైర్యంచాలక.

రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు రాణి మేను వాల్చిదిం.

అలసి పోయిన రెప్పలు మూతలుపడ్డయేగాని ఆలోచనా గృహద్వారానికి -తలుపులు పడలేదు. అంతరాత్మ పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోతున్నాది... మరుక్షణానికే, మొదటిదెబ్బ తిన్న తాచుపాములా బుసలు కొడుతున్నాది. "విధి...పాడువిధి" అని.

మరోసారి 'పరీక్షకి వెళ్ళడంఎలాగు......వెళ్తే మాత్రం లాభం!_క్రిందటి సారి తనకేం స్పీడు లేదు గనుకనా!_అంతా దరిద్రం.

"తనకి ఏ గుమాస్తాగారి చేతిక్రిందనో చెప్పు దెబ్బలు రాసినై అది అనుభవించితీరాలి - అంతే."

తండ్రికి మంచినీళ్ళు ఇచ్చి తిరిగివచ్చి పరున్నాది. కళ్ళు మండుతున్నట్టున్నయ్ పైటచెంగుతడిపి ఒత్తుతున్నాది. "ఖర్మ! ఇంతవరకూ సవ్యంగానడిచిపోయింది. ప్యాసవటంగూడా జరిగి పోకూడదూ!" అనుకుంటూ నిద్రపోయింది.

తెల్లవారింది - ఇంకాబద్ధకంతోనే తనకి జరిగిన అపజయం జ్ఞప్తి తెచ్చుకుంటున్నాది. తండ్రి కష్టంగా నీకు తోచినట్టు చేసుకో అమ్మా అనడం...వెళ్ళి ఎలీనాని కల్సుకోవటం, ముందు నిరాశ, తరువాత నెల నెలా ట్యూషన్ ఫీజు కడతాననటం...పని అయింతరువాత తను తీరుస్తాననటం...తీర్చడం! - రాణికి గుండెలమీద గుద్దినట్టయింది. అన్నట్టు తను ఎలీనాకి ఆ సొమ్మంతా ఎలా తీరుస్తుంది - అరవైరూపాయలు!

బద్ధకమంతా పూర్తిగా వదిలిపోయింది. దుప్పటి ముసుగుతీసేసింది.

పాపం నాన్నని తీర్చమనటమా... ఛా... మళ్ళీ పరీక్షకి వెళ్ళి తనే తీర్చేయాలి... పరీక్షకి వెళ్ళాలి తప్పకుండా...

"ఎలీనా ఏమంత తొందర పెట్టదు... పెళ్ళి అయిం తరువాత ఆయన్నే తీర్చమంటే... సిగ్గు, సిగ్గు. నిన్నటి దాకా తనకి ఆత్మగౌరవం కావాలి, భర్త ప్రేమాను రాగాలుకావాలి, స్వతంత్రంకావాలి అన్న తను అప్పుడే భర్త దయకి చేయిజాపుతుంది... ఛీ! ఛీ! వెధవబ్రతుకు...

మళ్ళీ పరీక్షకే వెళ్ళి తప్పకుండా పాసయి, తన కాళ్ళమీదనే తను నిలబడాలి... ఎలీనానే కట్టమనాలి ఫీజుకూడా..."

ఆమధ్యాహ్నమే భోజనంచేసి ఎలీనా ఇంటికి వెళ్ళింది. ఆ దంపతులూ అప్పుడే మార్నింగ్ షో నుంచివచ్చేరు. అందరూ లోపలకు వెళ్ళాక; ఎలీనా భర్త భోజనాలకు లోపలకి వెళ్ళేరు, రాణీ చావిట్లో కూర్చున్నాది.

ఆ చావిడిని చూస్తుంటే రాణీకి వెర్రి ఆనందం, వెర్రధైర్యం కలుగుతున్నయ్. మూడునాలుగు కుర్చీల మధ్య చిన్న రౌండ్ టేబుల్ ఎంబ్రాయిడరీ కుట్టు పనితో టేబుల్ క్లాతు. దాని మీద ఫ్లవర్ బొకెట్. రెండు పుస్తకాలు వున్నయ్ — రాణీలేచి పక్క గదిలోకి వెళ్ళింది. అది స్వర్గంలా కన్పించింది. దండీ నిండా చీరలమడతలు, ప్యాంట్లు, షర్టులు, కుప్పలు కుప్పలుగా వున్నయ్. ఇంకో పక్కన చిన్న టేబుల్ మీద పెద్దఅద్దం టోయ్‌లెట్ సామాన్లు వున్నయ్.

"అసలు అలావుండటంచేత కావాలి. ఎందుకు ఎంత డబ్బున్నా, ఇనప్పెట్టెల్లోను, ముద్దుబంగారపు వస్తువుల్లోను పెట్టుకుంటూరు దయ్యాల్లాగు... ఎలీనాకి ఒక్క నెక్‌లెస్... జతగాజులు; వాచీ, చూడబోతే అప్సరసలావుంటుంది." అనుకుంటుంది.

ఎలీనా తేనుస్తూ బయటకువచ్చింది. "ఏమిటి రాణీ దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నావ్;" అన్నాది.

"ఏమి లేదుగాని... నన్ను మళ్ళీ పరీక్షకి వెళ్ళమంటావా?" అనడిగింది.

"అంటే నీ ఉద్దేశం మానేద్దామనా!"

"మళ్ళీ ఇది కూడా దండుగ ఎందుకు అని"

"ఏడిసినట్టే వుంది, ప్రయత్నించేము అంటే, ఆ పని కొనసాగే వరకూ కష్టపడాలి. నేను S.S.L.C. ఎప్పుడు పాసయ్యేను, తర్డ్‌ఛాన్సుకి. అలాగే, ఈ సారి కాకపోతే ఇంకోసారి, ఇంకోసారి..."

"ఫీజుకిమళ్ళీ నిన్నే అడిగి బాధ పెట్టాలని... అదంతా ఎప్పుడు తీర్చగల్గుతానో ఏమో!"

"తీరుద్దుగానిలే- వెధవది డబ్బేగా- మహాభాగ్యం ...అన్నట్టు నీకో సువార్త చెపాలనుకుంటున్నాను ...సరేలే ఆయనే వచ్చి చెప్తారు"

"మీ వారా! — ఎందుకు నువ్వుచెప్పేద్దూ!"

ఇంతలో "నమస్తే రాణీగారూ!" అంటూ ఎలీనా భర్తవచ్చేడు.

"మళ్ళీ పరీక్షకి వెళ్తున్నారా!" అన్నాడు.

"ఇంకా ఏమీ తేలలేదండి..."

"దానికేంగాని, నిన్న మీరు, మీ ఆఫీసులో ఏదో టైపిస్ట్‌పోస్ట్ కాళీగా వున్నాదన్నారు-మా నేజర్‌తో మాట్లాడుతానన్నారు." అన్నాది ఎలీనా.

"మాట్లాడేను కాని — రాణీగారూ మీరు రేపొకసారి మా ఆఫీసుకి రండి మళ్ళి చెప్పిచూస్తాను." అన్నాడు.

"నేనే! - నాకా!" రాణీ ఆశ్చర్యపోయింది.

"ఆఁ!మీరే, మీకే, - ఇంకో సారి ప్యాసవుదురు గానికాని, ముందు ఎపాయింటుమెంటు మీకోసం సిద్ధంగా వుందండి. అన్నాడు."

రాణీ ఆశ్చర్యానందాలకి మితిలేదు. పరుగు, పరుగున ఇంటికి వెళ్ళి తండ్రితో చెప్పింది కాని ఆయన అంతగా ఉత్సాహాన్ని ప్రకటించలేదు.

3

"రాణీ ఉద్యోగంలో ప్రవేశించిన తరువాత, ఆవేళ మూడోసారిగా తన ఇంటిమేట్ ఫ్రెండ్స్‌ని విందుకి ఆహ్వానించింది.

అందరూ వచ్చేరుగాని రాణీ, రాజు అనే కో క్లర్క్ కోసం ఎదురు చూస్తున్నాది. టైము అయిదు అయిపోయిందని, విందు ఆరగించేందు కుపక్రమించేరు. అయిదారుగురు లేడీ టైపిస్ట్సువున్నారు. పది హేనుమందివరకు క్లర్క్స్ వగైరాలున్నారు.

ఎలీనా, ఆమె భర్త, ఇంటి ఓనరు. కులాసాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు.

"ఈ సారి - పద్మారాణీగారి మారేజీడిన్నర్ పార్టి త్వరలోనే తగుల్తుందేమో - మళ్ళీసిద్ధంగా వుండాలి మేమంతాను" అన్నాడు ప్రసాదరావుఅనే క్లర్కు నవ్వుతూ.

"మీ దయవల్ల..."అన్నాది రాణి; అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తూ

అంతలో అతని హృదయం పొంగిపోయింది ఇంకా ఏదో అనాలనుకున్నా అనలేకపోయేడు.

"అయితే రాణీ గారి మారేజ్ ఈ ఇయర్‌లో డెఫినిట్ అన్నమాట!" టైపిస్ట్ సుబ్బారావు వికటంగా నవ్వుతూ అన్నాడు.

రాణీకి ఎబ్బెట్టుగా తోచింది. తండ్రి బాధ పడ్డాడు.

"ఏమున్నదయ్యా! - మీరంతా యువకులు..." ఇంటి ఓనరు అంటుండగా.

"యువకులమేగాని, ఆవిడకి, నాసినాసిగా వుంటామండి - ఏజీకూడా..."

సుబ్బారావు మాటలు రాణీకి బల్లెంపోటులా వున్నాయ్. ఇంటి యజమాని బుద్ధితక్కువ సంభాషణకి రాణీ ఒళ్ళు ఉడికిపోయింది. వెంటనే సంభాషణ మారుస్తూ, "కొచ్చిన్ కేఫ్‌వాడు స్వీట్ బాగా చేస్తాడుసుమండీ" అన్నాది.

"అందుకనే, వాడికి పార్టీల, డిమాండు ఎక్కువ" అన్నాడు ప్రసాదరావు నవ్వుతూ. విశేషమేమీలేక పోయినా అతనికి రాణీవంకచూచి నవ్వటం అలవాటు. అందుకనే రాణీకూడా నవ్వింది.

విందుపూర్తి అయింది. "రాజుగారు, రానే లేదు" అన్నాది రాణి. సుబ్బారావు అందుకున్నాడు. "అతనికి పార్టీలకి వచ్చేఅంత చురుకుదనం వున్నట్టు కనుపించడు. డల్ ఫెలో - చూస్తున్నానుగా వచ్చి అయిదారు మాసాలయినా, ఎవరితోనూ హెచ్చుగా మాట్లాడడు. సీరియస్‌గా వుంటాడు."

"పోనీలే అతనికి ఇంకోసారి ఇండివిడ్యువల్‌గా పార్టీచేద్దు-గాని."అన్నది ఎలీనా, అందరూ నవ్వేరు. రాణీకికూడా ఆ మాటలు ఇంపుగానే తోచినయ్యి.

చీకటి దట్టమైంది. మిత్రులందరూ వెళ్ళిపోయేరు.

రాణీ పరుండి వచ్చిన బహుమతులు చూచుకుంటున్నాది. ఒక హాండ్ బాగ్‌లో చిన్న లేబుల్ వున్నాది దానిమీద ధర, ఎవరు ఎవరికి ఏ సందర్భంలో ఇచ్చేరో రాసివున్నాది. "బడాయి వెధవ, తుచ్ఛుడు!." "మేము నాసి అయిపోతామండీ" అన్న కుళ్ళు మాటల సుబ్బారావుది ఆ బహుమానము. అతనంటే రాణీకి ఒళ్లు మండిపోతుంది. "వెధవ, అంత నాసిరకంగాడు, ఏజిలేనివాడు. తను ఆఫీసులో జేరినవారానికే ప్రేమలేఖ తెచ్చి డస్క్‌లో పెట్టేడు - అయితే అటులేక పోతే ఇటు - నిజంగా నాసిరకం వెధవే. గుర్రం స్వారికి సిద్ధపడేవాడు కళ్లెంపట్టుకు నేంత సమర్థత కల్గి వుండాలిగాని, కాళ్ళదగ్గర పడి ఏడిస్తే ఏంలాభం. మగాడైనందుకు తన గంభీరతతో స్త్రీని ఆకర్షింపజేసుకోవాలిగాని కూడా కూడాబడి తిరిగితే, ఎన్నటికీ ఏ స్త్రీముందైనా నాసిరకమే..."

"మాశావా రాణీ!" అన్న రుద్ధకంఠం రాణీని కలవరపెట్టింది

"ఏంవిటి నాన్నా!" అన్నాది తండ్రివేపుతిరిగి.

"ఏమన్నాది, మొన్న నిన్ను చూచుకునేందుకు వచ్చినవాళ్లు-

ఆవేళ బాగానే మాట్లాడేరు - ఇవ్వాళ చెప్పు పుచ్చుకుకొట్టినట్టు వుత్తరం రాసేరు - 'మాకు ఇష్టం లేదు' అని చూడు"

అట్లాంటి వుత్తరాల్ని ఈ మధ్య అయిదింటినో ఆరింటినో చూచింది. తలవంచుకొని వూరుకున్నాది. అలా సంబంధాలు తిరుగుముఖం పెడుతుండడానికి తన ఉద్యోగమే కారణమని తండ్రి చాలాసార్లు అన్నాడు.

"ఉద్యోగంచేస్తే స్త్రీ ప్రవర్తన చెడుతుందా!- ఎంతమంది ఇంట్లో కూర్చునే తగలడటంలేదూ - వాళ్ల సంగతి!" అనుకున్నాది.

రాణీకి లోకం అంటే నిర్లక్ష్యమేగాని తండ్రి బాధే చూడలేకపోతున్నాది.

రాత్రి నిద్దురపట్టటంలేదు - "రాజు ఎందుకు రాలేదో ... పిల్చినప్పుడు, మీరు పిలిస్తే రాకపోవటమా" అన్నాడు - అతనెప్పుడూ అంతే సీరియస్‌గా వుంటాడు, సిల్లీగా మాట్లాడుతాడు మాట్లాడిన నాలుగు మాటలు. అతనువచ్చి అయిదారు మాసాలయినా అతని తత్వం తనకి బోధపడుటలేదు. అందరిలాగు తనతో మాట్లాడేందుకు ప్రాకులాడడు. తన చూపులకోసం పరితపించిపోడు. రోజంతా తనకి ఎదురుగావుండే సైప్ చేసినా, బహు అరుదుగా తన వంక చూస్తాడు. ఆ చూపే తనని ఒకోసారి స్వర్గానికి తీసుకుపోతుంది మరోసారి పాతాళానికి — ఆ చూపే తన హృదయంలో సుడిగాలులు లేపుతుంది మరో క్షణానికి అమృతం చిలుకుతుంది ... ఏమిటో అతన్ని చూచేందుకు తనే పరితపిస్తుంది ... అసలు ఎందుకురాలేదో తెలుసుకొందుకు మధ్య ఆదివారం ఒకటి. మళ్లీ ఎల్లుండే ... ఇక ప్రసాదరావుని చూస్తే తనకి అపరిమితమైనజాలి. ఎంత అమాయకుడో అంత మంచివాడు, అందగాడేగాని, అతనంటే తనకంత శ్రద్ధలేదు. ...

సుబ్బారావు — వెధవ ... తుచ్ఛుడు, అంటూ నిద్రపోయింది. మర్నాడు ప్రొద్దుటే తండ్రికి పాలు ఇస్తూ మొహంలోకి చూచింది ... పాపం ఆ వృద్ధ హృదయం కుళ్ళిపోతున్నాది. బంధువులు తను ఉద్యోగంచేస్తున్నందుకు ఏవేవో కూస్తున్నారని, వచ్చిన సంబంధాలన్నీ చెడగొడుతున్నారనీ ఆయన బాధ. ... "ఇకమీదట సంబంధాలు రానేరావేమో తల్లీ" అని ఒకసారి తండ్రి కంట తడిపెట్టుకున్నాడు. పాపం ఆయనకి తనో సమస్య అయిపోయింది. కాని తను ఇంక ఏమిచెయ్యగలదు!

సాయంత్రం రాణీ డాబామీద నుంచుని, సముద్రంవంక చూస్తున్నాది. క్రిందినుంచి, "నమస్తే రాణీగారూ" అన్న మాటలు వినిపించినయ్. క్రిందికి చూచింది. రాజు! గబగబా క్రిందికి దిగి రాజుని ఇంట్లోకి తీసుకువెళ్ళింది.

రాలేదు - రాలేదు అనుకున్నాదేగాని ఇవ్వాళ వచ్చింతరువాత ఎలా సత్కరించాలో తెలియక లోపలకు వెళ్ళింది చాలా సేపటికిగాని బయటకు రాలేకపోయింది. ... క్రిందటిదినం అంతమందివచ్చినా ఇంత ఆందోళనపడలేదు.

చివరకి తండ్రికిఅని తెప్పించిన బిస్‌కెట్సు, ఓవల్‌టిన్‌తో సత్కరించింది.

"ఓహో! మీకు మీ క్రిష్టియన్ ఫ్రెండ్ ఎలీనాగారు నేర్పినట్టున్నారే ఈ పద్ధతి" అన్నాడు తమాషాగాచూస్తూ.

రాణీ ఒక విధంగా సిగ్గుతో తలవంచుకున్నాది.

"నిన్న రాలేదేమండి! — ఎంతసేపుచూచేమో— మీరురానిదే ఏమీసరదాగాలేదు" అన్నాది.

"అంతమందిలో ఒక్కగానొక్కణ్ణి రాకపోతే విందు బాగాలేదంటున్నారుగదా, నమ్మదగ్గవిషయమే - అయితే ఏదో విశేషమున్నదన్నమాటే."

"పోనీ నమ్మకండి ... కాని ... నిన్న మీరెందుకురాలేదు, బీదవాళ్ళ ఆహ్వానాలకి రావడము అభిమానంగాబోలు ..."

"నేనేం జమీందారునా, మిమ్మల్ని బీదవాళ్ళనడానికి ... ఆమాటకివస్తే మీరే గొప్పవాళ్లు మగా

ళ్లతో సమానంగా సంపాదిస్తున్నారు ...” అన్నాడు నవ్వుతూ.

రాణీ దెబ్బ తిన్నాది. “దానికేంలెండి. మీరు ఉద్యోగం తోచక చేస్తున్నదేనటగా” అన్నాది.

కాస్సేపు మౌనంగా వూరుకున్నారు.

“అయితే రాణీగారూ! మీకు విజయవాడలో రామయ్యగారనే మేనమామగారున్నారా” అన్నాడు.

“ఊఁ వున్నారట, నాకే తెలీదు, మీకెలా తెల్సు” అన్నాది.

“మాదీ ఆవూరేలెండి - మొన్న ఏవో పెళ్ళి మాటలువస్తే నాకోసమని, మీ మాటకూడా చెప్పేరు పెళ్లిసంబంధాలు చెడిపోతున్నయ్ అని ... దానికి మీ ఉద్యోగమే కారణమని ...”

“మీరవన్నీ నా ముందే ప్రస్తావించటం న్యాయం కాదండీ, దయవుంచి ...”

“దయకేమున్నాదండీ, ముందు, ముందు మీదయే మామీద...”

“అంటే అర్థం...”

“మరేమీ లేదు ... మీరీపాటికి గౌరవంగా ఉద్యోగానికి రాజీనామా చెప్పేస్తే, జూనియర్‌ని కదూ నాకు మీ ప్లేసు వస్తుందని ...”

“చాలించండి ఇంక — ఇదేనా మీ నైజం ... మిత్రుల కీడు ఎంచే తత్వం అనుకోలేదు.”

“అనుకోకపోవటం మీ పొరబాటు — కాని భారతీయ స్త్రీలు కనుక సిగ్గు పూర్తిగా విడిచివేయు వద్దని...”

“రాజుగారూ ఇక మీరీ ప్రసంగం చాలించి బయటకు నడవటం ఉత్తమం, దయచేసి...”

“బయటకుపోయేముందు చిన్న బహుమానం ..” అంటూ న్యూస్ పేపర్‌తో చుట్టబెట్టిన పొట్లం అక్కడపెట్టి వెళ్ళిపోయేడు.

రాణీ మొహం మందార పువ్వులా ఎర్రబడింది. కొంచెం సేపయిన తరువాత, పొట్లంవిప్పి చూసింది. నాలుగైదు కాయితాలు విప్పేక తళతళమెరిసే నెక్‌లెస్ చేతిలోకి జారింది ...

దానితో రాణీ మొహం పాలిపోయింది. “ఇంత ఖరీదైన దానిని బహుమానంగా పట్టుకువచ్చేడంటే ఏదో పెద్ద ఏర్పాటుతోనే వచ్చివుంటాడు ... అనవసరంగా తొందరపడిపోయింది తనే ... అయినా అంత చులకన పనికిరాదు, రేపు తీసుకువెళ్ళి అతనికే ఇచ్చివెయ్యాలి” అనుకున్నాది.

ఆ రాత్రి రాణీకి జ్వరం వచ్చింది — మర్నాడు అతన్ని చూచేందుకు అయిష్టపడి సెలవు పెడదామనుకున్నాదిగాని, నెక్‌లెస్ ఇచ్చెయ్యడానికి ఆఫీసుకి వెళ్ళింది. కాని ఆనాడు అతనే రాలేదు.

రాజు ఆరోజు మధ్యాహ్నం రాణి వుండదనే రాణి ఇంటికి వెళ్ళేడు. రాణి తండ్రి ఏదో పుస్తక కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు.

“నమస్కారం మాఁమయ్యగారు” — అన్నాడు చొరవగా ప్రవేసిస్తూ. రాణీ తండ్రి నివ్వెరపోయి. “ఎవరూ! ... రాజారావుకదూ! రా నాయినా రా, ఎప్పుడురాక” అన్నాడు.

“ఇక్కడే వుంటున్నానండి — మీ రాణి చేస్తున్న ఆఫీసులోనే పనిచేస్తున్నాను” అన్నాడు కూర్చుంటూ.

“ఆఁహాఁ!” అన్నాడేగాని ఆయన మొహంలో కత్తిదెబ్బకి రక్తంలేదు.” “ఎన్నాళ్ళనుంచి” అన్నాడు.

“అప్పుడే అయిదారు మాసాలనుంచీను.”

“అయ్యోయ్యో! ఒక్కసారైనా రాలేదేమోయ్‌మరి.”

“మొన్న ... అన్నట్టు, నిన్న నే వచ్చాను మీరు లేరు. రాణి వున్నాది.”

“దానికి తెలియదులే. నువ్వెవ్వరవో — అసలు నాకే...”

“దానికేమిగానండి మీతో ఒక ముఖ్య విషయం మాట్లాడదామని వచ్చాను ... క్షమించాలి.”

“ఏఁవిటి నాయనా అంత ముఖ్యం!”

“మీ రాణీని వివాహంచేసుకోనేందుకు స్థిరపరచుకున్నాను ... మీ అనుజ్ఞకూడా...”

రాణీ తండ్రి, ఇది కలా, నిజమా అని సందేహ

పడ్డాడు, తరువాత తనని హేళన చేసేందుకే రాజు వచ్చేడేమోఅనుకున్నాడు. "లాభంలేదు నాయనా-" అన్నాడు.

"ఏమండీ - ఏం" రాజుకి ఆందోళన.

"మీరు డబ్బున్నవాళ్ళు ... మీకు నేనేమంత పెద్ద కట్నాలిచ్చుకోలేను..."

"అదేఁవిటండీ, అవన్నీ నాకు వదిలిపెట్టెయ్యండి, పైగా నాతోపాటు సమానంగా సంపాదించేదాన్ని కట్నంకూడా ఏమడగను! సాధారణంగా పెళ్ళాన్ని పోషించే ఘనకార్యానికేగా, కట్నాలు అడుక్కోవటం..."

"ఏమో నాయనా-నాకిదంతా కలగావున్నాది... దాని అదృష్టంమరి ... మీ నాన్న, అమ్మ..."

"అవన్నీ నాకు వదిలెయ్యండి ... కాని ఈ విషయం మాత్రం ఏమాత్రంకూడా రాణీకి తెలియకుండావుంచాలి, నేను ఇవ్వాళే వెళ్లి త్వరలో అమ్మకి, నాన్నకిచెప్పి ముహూర్తంకూడాపెట్టి పంపిస్తాను - నువ్వుమట్టుకు ఏర్పాట్లు చేసుకుంటూవుండు. ఏ దేముడిగుడికో వెళ్ళి పెళ్లిచెయ్యాలని అమ్మ అనుకున్నాదట అలాగే నడిపిద్దాము — మరి వస్తాను మామయ్యగారూ, రాణీకి చెప్పకండి, ఆవిడకు ఇష్టమే నేనంటే" అంటూ వెళ్లిపోయేడు.

సాయంత్రం రాణి నీరసంగా ఇంటికి వచ్చేసింది. తండ్రినిచూచి ఆశ్చర్యపోయింది. ఆనందంతో కూని రాగాలు తీస్తున్నాడు. అతి నిర్లక్ష్యంగా, లోకాన్ని జయించినట్టు కాలుమీద కాలువేసుకు కూర్చుని ఆకాశాన్ని చూస్తున్నాడు.

మర్నాడుకూడా రాణీ నెక్లెస్ పట్టుకు వెళ్లింది ఆఫీసుకి — కాని — నోటీసు బోర్డులో రాజు వారం రోజులు శలవుపెట్టి స్వగ్రామం వెళ్ళినట్లు చూసింది. నీరైపోయింది రాణి మనస్సు. ఇక మళ్లీ వస్తాడో రాడో అన్న బెంగ పట్టుకున్నాది.

తరువాత మూడు రోజులకి రాజు తండ్రి దగ్గర నుంచి ముహూర్తం పెట్టించినట్టు వుత్తరం వచ్చింది. "వచ్చే లక్ష్మీవారమె పెళ్ళి, తిరుపతిలో" అని. ఆ విషయం రాణీకి చెప్పేడు.

ఆ రోజున రాత్రి రాజుని తలచుకొని ఎంతగానో బాధపడింది, ఏడ్చిందికూడాను. మర్నాడు ఎన్ని సార్లడిగినా, వరుడు, కట్నం, ఇత్యాది విషయాలు తండ్రిచెప్పలేదు. రాణీకూడా పట్టుపట్టి అడగలేక పోయింది.

రాణీ పదిరోజులు శలవు పెట్టింది.

ఇటు ఆడపెళ్ళివారు — అటు మగపెళ్ళివారు కొండమీద తారసిల్లేరు. పెళ్ళి వైభవంగా జరిగిపోతున్నాది. అవకాశాలుచిక్కినా పెళ్ళికూతురు, పెళ్ళికొడుకుని చూచేందుకు ఇష్టపడలేదు. కాని, పెళ్ళికివచ్చిన తన బంధువుల్ని చూచి ఆశ్చర్యపోయింది. "వీళ్ళువచ్చేరే" అని.

పెళ్ళి అయిపోయింది.

రైలుదింపి వధూ వరులను పూలకారులో కూర్చోబెట్టేరు. అర్ధరాత్రి నిద్రబోతూ నడుస్తున్నాది, పెళ్లి సమూహం పెళ్ళికొడుకు మెల్లిగా పెళ్ళికూతురు మెడతడిమి "పుట్టినరోజు బహుమతి ఇచ్చేను అదేదీ" అన్నాడు. రాణీ తృళ్ళిపడ్డాది.

చెంపిక్కదండల్ని పక్కకి తప్పించి "మీరా" అంది భయాశ్చర్యానందాలతో.

"అహఁ! — నేనుకాదు" అన్నాడు దగ్గరకు తీసుకుంటూ.

డాక్టరు కే. యన్. కేసరిగారి రచన

'నా చిన్ననాటి ముచ్చట్లు'

వెల రు. 3–0–0

అన్ని హిగిన్ బాదమ్స్ స్టాల్సులోను దొరుకుతవి.